

Crna Gora

MINISTARSTVO REGIONALNO-INVESTICIONOG RAZVOJA
I SARADNJE SA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

Br: 01-056/25-1280

1. avgust 2025. godine

SEKTORSKA ANALIZA

za utvrđivanje predloga prioritetnih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2026 godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladnim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioritetnih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladnim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritetne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritetna.

Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama za 2026. godinu predstavlja strateški okvir za kreiranje održivih mehanizama podrške ekonomskom osnaživanju žena, posebno onih iz ranjivih i manje razvijenih sredina. Kroz razvoj mikro-klastera, digitalnih platformi, revitalizaciju kulturne baštine i promociju ženskog preduzetništva, predviđeni programi odgovaraju

na ključne izazove u oblasti regionalnog razvoja, tržišne inkvizije i digitalne transformacije. Analiza ima za cilj da osigura efikasnu raspodjelu budžetskih sredstava u skladu sa strateškim ciljevima Vlade i obavezama iz procesa pristupanja Evropskoj uniji.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

1.1.Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirati finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☐ socijalna i zdravstvena zaštita	☐ razvoj civilnog društva i volonterizma	☐ zaštita životne sredine
☐ smanjenje siromaštva	☐ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore	☐ Regionalni i investicioni razvoj
☐ Podrške ženskom preduzetništvu	☐ institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	☐ održivi razvoj
☐ društvena briga o djeci i mладима	☐ Razvoj zanatstva i kreativnih industrija	☐ zaštita potrošača
☐ pomoć starijim licima	☐ umjetnost	☐ rođna ravnopravnost

☐ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava	☐ kultura	☐ borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ vladavina prava	☐ tehnička kultura	☐ Socijalna inkluzija
☐ druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje): <u>regionalni razvoj i investicioni ambijent</u>		

-Zakon o regionalnom razvoju ("Službeni list Crne Gore", br. 20/2011, 26/2011, 20/2015 i 47/2019)
 -Zakon o unapređenju poslovnog ambijenta ("Službeni list Crne Gore", br. 040/10 i 018/19);
 -Zakon o privrednim društvima ("Službeni list Crne Gore", br. 065/20, 146/21 i 004/24)

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2026.GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

2.1. Navesti prioritetne probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretnе mjerljive pokazatele trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

Kada je riječ o regionalnom razvoju Crne Gore, brojni su uzroci koji utiču na različit nivo razvijenosti kako regionala, tako i lokalnih samouprava, stoga imamo veliki jaz konkretno u stepenu razvijenosti između najmanje i najviše razvijene lokalne samouprave.

Prema podacima MONSTAT-a i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (ZZZCG), stopa nezaposlenosti žena u Crnoj Gori u 2023. godini iznosila je oko 18,3%, što je za 4,1% više u odnosu na stopu nezaposlenosti muškaraca. Poseban izazov predstavlja visoka nezaposlenost među:

- samohranim majkama, koje se suočavaju sa višestrukim barijerama za zapošljavanje (nedostatak fleksibilnih poslova, nedostatak podrške u čuvanju djece),

- ženama iz ruralnih područja, koje često nemaju pristup tržištu rada, savremenoj obuci ili informacijama,
- ženama sa zanatskim znanjem, koje nemaju institucionalnu podršku da svoje vještine valorizuju tržišno.

Kroz program se planira formiranje mikro-klastera i modno-proizvodnih centara koji će ženama iz navedenih grupa omogućiti:

- zaposlenje i prihod kroz zajedničku proizvodnju i plasman,
- stručno usavršavanje (šivenje, dizajn, preduzetništvo),
- osnaživanje kroz pristup digitalnim tržišima i mentorske mreže.

Iako Crna Gora ima bogatu tradiciju u zanatstvu (vez, tkanje, ručna obrada tekstila), ovi resursi su nedovoljno valorizovani i prisutni na tržištu. Zanatske radionice se gase, dok je interesovanje mladih za tradicionalne tehnike u padu. Ne postoji integrisana mreža niti lokalni centri za podršku kreativnim industrijama u manjim sredinama.

Program predviđa valorizaciju lokalnog kulturnog nasljeđa kroz njegovu transformaciju u tržišno održive modne proizvode, uz uvezivanje sa turizmom i izvoznim tržišima. Ovo se postiže:

- revitalizacijom zappuštenih radionica i prostora,
- obukama u tradicionalnim tehnikama i njihovom integracijom u savremeni dizajn,
- stvaranjem brendova sa lokalnim/regionalnim identitetom.

Većina ženskih zanatskih i modnih proizvoda proizvodi se i prodaje lokalno, bez organizovane promocije i brendiranja. Ne postoji digitalna infrastruktura koja bi omogućila zajednički nastup na tržištu, izvoz ili digitalnu trgovinu. Ženski proizvodi često ostaju u sivoj zoni, bez fiskalizacije i podrške za skaliranje.

Program uključuje izgradnju digitalne platforme ("ŽenaMreža") za promociju i umrežavanje, kao i jačanje znanja korisnika u domenu online nastupa, izvoza i promocije. Time se obezbjeduje održivost i konkurentnost ženskih brendova.

Pored identifikovanih problema u pogledu visoke nezaposlenosti žena i nejednakog regionalnog razvoja, dodatno zabrinjava nedostatak institucionalne infrastrukture koja bi omogućila održivi razvoj ženskog preduzetništva u sektorima sa visokom vrijednošću kao što su moda, dizajn i zanatstvo. Izveštaji OECD-a i UNDP-a potvrđuju da žene u Crnoj Gori, naročito u sjevernim i ruralnim područjima, nemaju pristup inovativnim oblicima finansiranja, poslovnom savjetovanju i tržišima izvan lokalnog nivoa.

Osim toga, prisutan je jaz u digitalnim kompetencijama i ograničena vidljivost ženskih proizvoda na domaćem i međunarodnom tržištu, što otežava konkurentnost i dugoročnu održivost.

U skladu sa Strategijom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2021–2025, mjera 2.3.2 predviđa specifične programe za nezaposlene žene iz ruralnih sredina. Strategija za rodnu ravnopravnost 2021–2025 u mjeri 1.2. navodi promociju ženskih start-up inicijativa kroz lokalne fondove i podršku inovativnom preduzetništvu. Strategija digitalne transformacije 2022–2026 u mjeri 4.1. naglašava digitalizaciju ženskih mikro-preduzeća i razvoj online platformi. Sve mjeru se direktno oslanjam na potrebe identifikovane kroz našu sektorsklu analizu i potvrđuju relevantnost predloženih intervencija.

Nevladine organizacije imaju ključnu ulogu u posredovanju između zajednica i institucionalnih aktera. Kroz razvijenu mrežu na terenu, mogu organizovati pristupačne obuke u lokalnim zajednicama, obezbijediti personalizovano mentorstvo i razviti sistem podrške za preduzetnice. Njihova fleksibilnost omogućava brzo reagovanje na potrebe korisnika. NVO takođe služe kao most ka međunarodnim donatorima i mogu inicirati zajedničke projekte. Pokazatelji kao što su broj zaposlenih žena, broj novih biznisa, broj prodaja putem digitalnih kanala i povećanje ličnih prihoda korisnica biće ključni za vrednovanje rezultata.

Strateški ciljevi koji se ostvaruju kroz ovu analizu podudaraju se sa opštim razvojnim ciljevima Crne Gore, uključujući ciljeve održivog razvoja (SDG 5 – rodna ravnopravnost i SDG 8 – dostojanstven rad i ekonomski rast), kao i sa Poglavlјima 10 i 20 u procesu evropskih integracija. Dodatno, doprinosi se nacionalnim ciljevima koji se odnose na podsticanje digitalne ekonomije, inovacija i regionalne kohezije kroz integraciju lokalnih aktera u šire ekonomske tokove. Javni konkursi koji slijede ovu analizu biće alat za operacionalizaciju tih ciljeva kroz konkretnе projektnе aktivnosti.

<p>Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem</p> <ul style="list-style-type: none"> • MONSTAT – “Anketa o radnoj snazi” (2023) • ZZZCG – Bilten o nezaposlenosti po polu i teritoriji (2023) • UNDP & Gender Equality Index Crna Gora (2021) • Ministarstvo kulture – “Strategija razvoja kulturnih industrija 2020–2025 • NVO analize o očuvanju nematerijalnog kulturnog nasljeđa 	<p>Izvor(i) podataka</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. MONSTAT – Anketa o radnoj snazi, 2023 https://www.monstat.org/cg/page.php?id=48&pageid=48 2. Zavod za zapošljavanje Crne Gore – Statistički bilteni o nezaposlenosti https://www.zzzcg.me/statistika 3. UNDP Crna Gora – Rodna ravnopravnost i ekonomsko osnaživanje žena https://www.me.undp.org/ 4. EIGE – Gender Equality Index: Western Balkans (Crna Gora), 2021 https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-western-balkans <ol style="list-style-type: none"> 1. Ministarstvo kulture i medija – Strategija razvoja kulturnih i kreativnih industrija Crne Gore 2020–2025 https://www.gov.me/clanak/strategije-i-planovikultura (preko ovog linka se pristupa dokumentima iz resora kulture) 2. Ministarstvo ekonomskog razvoja – Strategija regionalnog razvoja Crne Gore 2021–2026 https://www.gov.me/clanak/strategije-i-planovi-ekonomski-razvoj 3. Zakon o regionalnom razvoju (Sl. list CG br. 20/2011 i izmijene)
---	--

- Nacionalna strategija digitalne transformacije (2022–2026)
  - <https://www.paragraf.me/propisi-crnegore/zakon-o-regionalnom-razvoju.html>
- Interni podaci i ankete sprovedene od strane NVO partnera u okviru prethodnih projekata

4. NVO i lokalni razvojni planovi (npr. Opština Bijelo Polje, Pljevlja, Berane)
  - Primjeri dostupni putem lokalnih opštinskih portala:
    - <https://www.bijelopolje.co.me/>
    - <https://www.pljevlja.me/>
    - <https://berane.me/>
1. Ministarstvo javne uprave – Strategija digitalne transformacije Crne Gore 2022–2026
  - <https://mju.gov.me/clanak/strategija-digitalne-transformacije-crne-gore-2022-2026>
2. OECD – Supporting Women's Entrepreneurship in the Western Balkans, 2022
  - <https://www.oecd.org/south-east-europe/programme/women-entrepreneurship.htm>
3. Program pristupanja Crne Gore EU – Poglavlje 10 i 20 (Informaciono društvo, preduzetništvo)
  - <https://eu.me/program-pristupanja/> (pretražiti sekcije koje se odnose na preduzetništvo i digitalizaciju)
4. Digitalne platforme i analize NVO partnera
  - Interni podaci iz prethodnih projekata finansiranih od strane UNDP, EU i lokalnih fondova.
  - Primjeri dostupni putem NVO mreža (npr. <https://www.civilnodrustvo.me/>)

<p>2.2. Nавести ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa</th> <th>Naziv poglavja/ mjere/ aktivnosti</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <p>1. Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2021–2025</p> </td><td> <p>1. Poglavlje III: Aktivne mjere zapošljavanja Mjera 2.3.2: Specifični programi za žene u ruralnim područjima Aktivnosti: Razvoj lokalnih obuka, partnerstva sa NVO i podrška samozapošljavanju (Resor: Ministarstvo rada i socijalnog staranja)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istimče žene, posebno žene iz ranjivih grupa, kao prioritetnu ciljnu grupu za mjeru aktivne politike zapošljavanja. • Posebno prepoznaće važnost razvoja ženskog preduzetništva i programa obuka u skladu sa tržišnim potrebama. <p>2. Poglavlje II: Ekonomsko osnaživanje žena</p> </td></tr> </tbody> </table>	Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavja/ mjere/ aktivnosti	<p>1. Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2021–2025</p>	<p>1. Poglavlje III: Aktivne mjere zapošljavanja Mjera 2.3.2: Specifični programi za žene u ruralnim područjima Aktivnosti: Razvoj lokalnih obuka, partnerstva sa NVO i podrška samozapošljavanju (Resor: Ministarstvo rada i socijalnog staranja)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istimče žene, posebno žene iz ranjivih grupa, kao prioritetnu ciljnu grupu za mjeru aktivne politike zapošljavanja. • Posebno prepoznaće važnost razvoja ženskog preduzetništva i programa obuka u skladu sa tržišnim potrebama. <p>2. Poglavlje II: Ekonomsko osnaživanje žena</p>
Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavja/ mjere/ aktivnosti				
<p>1. Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2021–2025</p>	<p>1. Poglavlje III: Aktivne mjere zapošljavanja Mjera 2.3.2: Specifični programi za žene u ruralnim područjima Aktivnosti: Razvoj lokalnih obuka, partnerstva sa NVO i podrška samozapošljavanju (Resor: Ministarstvo rada i socijalnog staranja)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istimče žene, posebno žene iz ranjivih grupa, kao prioritetnu ciljnu grupu za mjeru aktivne politike zapošljavanja. • Posebno prepoznaće važnost razvoja ženskog preduzetništva i programa obuka u skladu sa tržišnim potrebama. <p>2. Poglavlje II: Ekonomsko osnaživanje žena</p>				

2. Strategija za rodnu ravnopravnost 2021–2025

Mjera 1.2: Promocija ženskog preduzetništva i start-up inicijativa

Aktivnosti: Podrška ženskim zadrugama, lokalnim fondovima i vidljivosti ženskih biznisa (Resor: Ministarstvo za ljudska i manjinska prava)

- Promoviše ekonomsko osnaživanje žena, s fokusom na ruralna područja, samozapošljavanje i žensko preduzetništvo.

- Prepoznaće važnost pristupa obrazovanju, obukama i tržištu rada za žene koje se suočavaju sa višestrukom diskriminacijom.

3. Strategija razvoja kulturnih i kreativnih industrija Crne Gore 2020–2025

3. Poglavlje III: Kulturni i kreativni sektor u funkciji ekonomije

Mjera 3.2: Očuvanje nematerijalne baštine kroz savremene oblike dizajna i tržišta

Aktivnosti: Podrška zanatskim centrima, edukacija u dizajnu, brendiranje etno-proizvoda (Resor: Ministarstvo kulture i medija)

- Prepoznaće kreativne industrije kao značajan potencijal za ekonomski razvoj lokalnih zajednica.
- Promoviše očuvanje nematerijalne kulturne baštine kroz savremene modelе plasiranja (moda, dizajn, digitalne platforme)

4. Poglavlje II: Regionalna konkurentnost i lokalni razvoj

4. Strategija regionalnog razvoja Crne Gore 2021–2026

- Mjera 2.1: Aktivacija lokalnih resursa kroz žensko preduzetništvo i inovacije
Aktivnosti: Podrška mikro-klasterima, inovativnim modelima biznisa i ruralnim inicijativama (Resor: Ministarstvo ekonomskog razvoja)
- Istiće potrebu ravnomernog razvoja svih regionala kroz valorizaciju lokalnih potencijala, uključujući tradicionalne zanate i socijalne inovacije.
  - Promoviše razvoj sektora sa visokim potencijalom zapošljavanja žena.
  - Predviđa posebne mjere za podršku projektima koji utiču na zapošljavanje i lokalni razvoj u manje razvijenim regijama.
5. Poglavlje IV: Digitalna ekonomija i preduzetništvo
Mjera 4.1: Digitalizacija ženskih mikro-preduzeća i razvoj e-platformi
Aktivnosti: Izgradnja online prodajnih kanala, digitalna edukacija, e-trgovina
(Resor: Ministarstvo javne uprave)
- Naglašava potrebu digitalizacije mikro i malih biznisa, sa posebnim fokusom na žene preuzetnice.
  - Pruža okvir za razvoj e-trgovine, digitalnih platformi i pristupa savremenim tržištima.
6. Predlog mjera: Digitalna vidljivost ženskih biznisa, podrška pristupu tržištu i inovacijama
Aktivnosti: Grant šeme, digitalna infrastruktura, pristup

<p>6. Nacionalni plan za žensko preduzetništvo 2023–2027 (koncept u izradi)</p>	<p>resursima (Resor: Ministarstvo ekonomskog razvoja i Ministarstvo nauke i inovacija)</p> <ul style="list-style-type: none"> lako je još u fazi razvoja, nacrt predviđa uspostavljanje digitalnih alata i resursa za promociju ženskih biznisa i njihovih proizvoda.
<p>7. Program pristupanja Crne Gore EU – Poglavlja 10 i 20</p>	<p>7. Poglavlje 10: Informaciono društvo – digitalne vještine i e-trgovina Poglavlje 20: Industrijska politika i preduzetništvo – inkluzivni rast</p> <p>Aktivnosti: Uključivanje žena u digitalnu ekonomiju i podrška kreativnim industrijama</p> <ul style="list-style-type: none"> Ohrabruje razvoj tržišne konkurentnosti kroz inovacije, uključujući e-poslovanje i digitalne vještine u cilju boljeg uključivanja žena u privredu <p>8. Cilj 5: Rodna ravnopravnost Cilj 8: Dostojanstven rad i ekonomski rast</p> <p>Aktivnosti: Podrška zapošljavanju žena, ekonomskoj nezavisnosti i inovacijama</p> <ul style="list-style-type: none"> Cilj 5 (Rodna ravnopravnost) i Cilj 8 (Dostojanstven rad i ekonomski rast) direktno podržavaju mjeru za osnaživanje žena. <p>9. Okvirne mjere: Ekonomска nezavisnost žena, inovacije i digitalna uključenost Aktivnosti: Podsticanje ženskog preduzetništva i digitalnih kompetencija</p>
<p>8. UN Agenda 2030</p>	

9. EU Gender Equality Strategy 2020–2025	Podržava ekonomsko osnaživanje žena, digitalnu inkluziju i pristup tržišima rada kroz inovacije.
	<p>10. Član 5: Principi ravnopravnog razvoja Član 12: Podrška programima koji uključuju marginalizovane grupe Aktivnosti: Prioritetna ulaganja u manje razvijene oblasti, finansijski podsticaji izmijene)</p> <p>11. Član 18: Ekonomска ravnopravnost žena i muškaraca Aktivnosti: Razvoj politika koje omogućavaju žensko zapošljavanje i preduzetništvo</p> <p>12. Prepoznaju kreativne industrije kao alat za društvenu koheziju i žensko preduzetništvo Aktivnosti: Podrška međunarodnoj saradnji, izvozu i vidljivosti ženskih biznisa • Prepoznaju kreativne industrije kao alat za društvenu koheziju i razvoj ženskog preduzetništva.</p>
10. Zakon o regionalnom razvoju (Sl. list CG br. 20/2011 i izmijene)	
11. Zakon o rodnoj ravnopravnosti (Sl. list CG br. 30/2015)	
12. Creative Europe i COSME programi EU	

2.3. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinos-a rješavanju pomenutih problema. Nавести konkretnе mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinos-a nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
<ul style="list-style-type: none"> • Organizovanje stručnih obuka i radionica za žene iz ciljne grupe (krojenje, šivenje, dizajn) • Pružanje mentorske podrške u razvoju modnih i zanatskih proizvoda (dizajneri, preduzetnici, stručnjaci) • Podrška u plasmanu proizvoda kroz sajmove, onlajn platforme i zajedničke izložbe • Umrežavanje žena iz različitih regionala kroz mikro-klastere i digitalnu platformu "ŽenaMreža" • Promocija kulturne baštine kroz savremene modne proizvode i etno dizajn • Podrška ženama u osnivanju zadruga, radnih jedinica ili preduzetničkih inicijativa • Praćenje napretka korisnica – ankete prije i poslije programa 	<ul style="list-style-type: none"> • Najmanje 8 realizovanih obuka u 4 opštine; ukupno 38 žena učesnica; po najmanje 2 tematske oblasti. • Min. 20 mentorskih sesija; najmanje 8 razvijenih kolekcija/proizvoda; min. 15 žena aktivno uključeno mentorski rad. • Min. 2 sajma, 1 online izložba, prikazano namjicanje 10 proizvoda, aktivno uključeno 20 žena (od kojih 10 direktno izlažu) • Formirana 3 mikro-klastera u tri opštine, uključeno do 20 žena kroz zajednički rad i digitalnu platformu. • Min. 8 proizvoda inspirisanih lokalnim tehnikama, održane 3 radionice • Osnivanje najmanje 3 ženske zadruga/mikro-biznisa, registrovani u 12 mjeseci 	<p>Izvještaji NVO o realizaciji aktivnosti, evidencija učesnica, sertifikati obuka.</p> <p>Dnevnik mentorstva, portfolio razvijenih proizvoda, fotodokumentacija.</p> <p>Medijski izvještaji, web stranice/platorme, foto i video izvještaji.</p> <p>Administrativni podaci NVO, izvještaji sa terena, analitika platforme</p> <p>Katalog proizvoda, dokumentacija iz radionica, narativi korisnika</p> <p>Registar privrednih subjekata, izvještaji lokalnih vlasti i NVO.</p>

<ul style="list-style-type: none"> Edukacija o digitalnim vještinama i pristupu tržištu (samopouzdanje, finansijska nezavisnost, zapošljivost) 	<ul style="list-style-type: none"> Min. 70% korisnica unaprijedilo svoje digitalne vještine nakon 6 mjeseci Obučeno 35 žena za rad sa digitalnim alatima (Canva, WordPress); min. 20 žena kreiralo profil/platformu 	Anketni upitnici, narativi korisnica, NVO evaluacioni izvještaj.
---	---	--

1. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1.Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2026. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

Strateški cilj(ev) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u <u>2026.</u> godini	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva (ukratko opisati)
Javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u 2026. godini, doprinjeće ispunjenju sljedećih ciljeva:	<p>Javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u 2026. godini kroz finansiranje i realizaciju projektnih aktivnosti, dopriniće:</p> <p>Strategija regionalnog razvoja Crne Gore 2020–2025 – Prepoznaće važnost lokalnog razvoja, uključujući podršku projektima koji utiču - Jačanje ekonomskog potencijala nerazvijenih i ruralnih područja kroz podršku preduzetništvu i klasterima</p>

<p>-Unapređenje ekonomskog položaja žena, posebno žena iz ranjivih grupa</p> <p>-Podsticanje preduzetništva u kreativnim industrijama i očuvanje kulturne baštine</p> <p>-Osnaživanje malih proizvođača i preduzetnika kroz digitalne alate i e-trgovinu</p> <p>-Povećanje konkurenčnosti i inkvizije u malom i srednjem preduzetništvu</p>	<p>na zapošljavanje i razvoj u manje razvijenim regijama kroz valorizaciju lokalnih potencijala, posebno kroz preduzetništvo i klastere.</p> <p>Strategija za rodnu ravnopravnost 2021–2025 – Doprinos cilju povećanja zapošljivosti žena kroz sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, samozapošljavanja i podrške ženama iz marginalizovanih grupa.</p> <p>Strategija razvoja kulturnih i kreativnih industrija 2020–2025 – Podržava razvoj kulturnih i kreativnih industrija kao sredstvo za ekonomski rast i očuvanje identiteta. Nacionalni plan za žensko preduzetništvo dodatno prepoznaje ulogu žena u kreativnom sektoru kao pokretača lokalnog razvoja.</p> <p>Strategija digitalne transformacije Crne Gore 2022–2026 – Doprinos digitalnom osnaživanju i inkluziji kroz uvođenje žena u digitalne lancе vrijednosti i pristup tržišima putem digitalnih alata.</p> <p>Program pristupanja Crne Gore EU – poglavlje 20 – Jačanje konkurenčnosti MSP kroz digitalnu i tržišnu integraciju. Strategija za rodnu ravnopravnost prepoznaje inkluziju žena kao mjeru održivog rasta.</p> <p>Strategija regionalnog razvoja Crne Gore 2020–2025 – Prepoznaće važnost lokalnog razvoja, uključujući podršku projektima koji uticaju na zapošljavanje i razvoj u manje razvijenim regijama kroz</p>
---	---

	valorizaciju lokalnih potencijala, posebno kroz preduzetništvo i klastere.
--	--

2. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

4.1.Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2026. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Svrha i strateški cilj kojem doprinosi	Iznos	Drugi donatori sa kojim je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama „Žene stvaraju, zajednice rastu“	Strateški okvir za kreiranje održivih mehanizama podrške ekonomskom osnaživanju žena, posebno onih iz ranjivih i manje razvijenih sredina.	160.000.00 /	

<p>5. Ženski lokalni biznisi i zadruge (postojeće i nove)</p>	<p>Mikro-preduzetnice i zadruge sa potencijalom rasta i izvoza, koje već proizvode modne ili zanatske proizvode</p>
<p>4.3. Nавести очekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.</p>	
<p>Očekivani broj projekata koji se planira finansirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO</p>	
<p>Naziv javnog konkursa: „Žene stvaraju-zajednice rastu“</p>	<p>Broj planiranih projekata koji se planira finansirati, odnosno broj ugovora koji se planira zaključiti je osam (8)</p>

4.4.Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa:	
Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 15.000,00 EURA	Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 25.000,00 EURA

NAPOMENA: stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: “*Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa.*”

4.2.Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se finansirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2025. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe

1. Samohrane majke bez formalnog zaposlenja i podrške, sa ograničenim pristupom tržištu rada

Žene koje same izdržavaju djecu, često bez formalnog zaposlenja i podrške, sa ograničenim pristupom tržištu rada

2. Nezaposlene žene sa vještinskim sivoškim radom, ali nemaju pristup opremi, tržištu ili mentorstvu

Žene koje već imaju određene praktične vještine (krojenje, vez, tkanje, ručni rad), ali nemaju pristup opremi, tržištu ili mentorstvu

3. Mladi ženski dizajneri i kreativci

Mlađe žene sa znanjem iz oblasti dizajna, tekstila, vizuelnih umjetnosti i digitalnog marketinga, ali bez poslovne infrastrukture

4. Žene sa sela i iz nerazvijenih opština

Teže zaposljive žene, često bez pristupa internetu i tržištu, uključene u tradicionalnu proizvodnju ili занate

Potreba za fleksibilnim obukama, radom od kuće ili lokalno, stabilnim prihodima, psihosocijalnom i ekonomskom podrškom

Potreba za opremom, obukama u dizajnu i modernizaciji proizvoda, pomoći pri brendiranju i plasmanu

Potreba za mentorstvom, startup podrškom, prostorom za rad, umrežavanjem i tržišnom vidljivošću

Potreba za obukama na terenu, pristupom digitalnim alatima, terenskih NVO i klastera transportom proizvoda, povezivanjem sa tržistem

3. KONSULTACIJE SA ZAINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Nавести на који начин је у складу са важећим прописима обavljen процес кonsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konservativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO konsultacijama	koje su učestvovale u

4. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

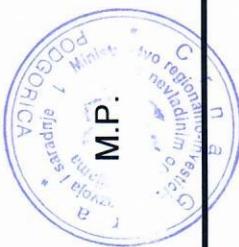
6.1.Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
„Žene stvaraju – zajednice rastu”	3	Marko Djukić
		Marija Đurović

Ovjera ministra:

Enad Suljević

Ime i prezime

Enad Suljević
Potpis